

УДК 687.016: 391.2 (477.8)

ДОСЛІДЖЕННЯ ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТИВНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЖІНОЧОГО НАРОДНОГО КОСТЮМУ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

Студ. Я.Ю. Маєр, гр. МГЗШМКТДхр-16
Студ. В.М. Наришкіна, гр. МГЗШМКТДхр-16
Науковий керівник доц. Н.В. Остапенко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є дослідження художньо-конструктивних особливостей костюму Західної України. Для досягнення мети проаналізовано різновиди та особливості народного жіночого костюму Західної України, зокрема вишивки, обґрунтовано вибір основних деталей, вузлів та форми одягу.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є дизайн-проекування сучасної сукні, аналіз морфологічної побудови перспективних форм та використання композиційно-конструктивних елементів народного костюму Західної України. Предметом дослідження є обґрунтований вибір композиційно-конструктивного устрою сукні жіночої на основі народного костюму Західної України.

Методи та засоби дослідження. Використано метод системно-структурного аналізу конструктивно-технологічних рішень з подальшим осучасненням і комбінуванням їх складових елементів.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Проаналізовано та структуровано різновиди елементів жіночого народного костюму Західної України залежно від модних тенденцій; здійснено їх обґрунтований вибір і подальше творче комбінування у сучасній сукні. Надано характеристику основних елементів жіночого костюму Західної України, розроблено художньо-конструктивне рішення моделі.

Результати дослідження.

Характерною рисою традиційного українського вбрання є його декоративна мальовничість, яка відбиває високу духовність і народну культуру, в тому числі одягу, створення різноманітних його форм, володіння багатьма видами і техніками оздоблення та декорування одягу. Сучасна сукня спроектована на основі народного костюму і, як об'єкт дизайн-діяльності, несе в собі відображення естетичної краси народного костюму. Проаналізовано історичний розвиток національного костюму західного регіону України, вивчено естетичні цінності та досліджено елементи національного костюму, багатого на декорування та його кольорову гамму з метою розробки сучасної жіночої сукні.

Значну різноманітність в жіночий український костюм вносять і регіональні відмінності, так як кожному з них властиві свої особливості крою одягу, величезна гама кольорів, візерунків та техніки вишивання, прикрас та декору.

Розроблена модель естетично довершеної сукні не призначена для повсякденного носіння, об'єднує в собі внутрішній світ людини, її настрій.

При аналізі художньо-конструктивних особливостей костюму жіночого Західної України застосовано історично-порівняльний метод пошуку нових моделей для виявлення актуальності сукні на сучасному модному ринку, удосконалено виріб на основі народного костюму [1].

В сукні-вишиванці поєднано сучасний стиль та мотиви традиційної української вишивки, доповнено неповторною етнічною жіночністю.

За результатами аналізу художньо-конструктивних особливостей костюму Західної України визначено, що для покращення, оновлення та збільшення інтересу

жінок до нової моделі набуло актуальності удосконалення, моделювання та видозмінення довжини виробу і рукав, форми горловини; розміщення конструктивно-декоративних елементів: відрізний пояс має застібку на один гудзик, низ виробу прикрашений мереживною тасьмою.

Національні жіночі костюми Західної України багаті на ряд прикрас та вишивку різної кольорової гами [2]. Опираючись на відомості про особливості жіночого костюму, розроблено нову модель-сукню. За основу при виготовленні нової моделі сукні взято вишивку народу Західної України, довжина виробу змінилась, форми порушилися. Вишивкою прикрашений низ виробу, рукавів, також горловина сукні та перед, пояс. Знімний пояс повністю вишитий нитками, застібається на один гудзик та петлю. Унікальність вишивки не лише в багатій кольоровій гамі, а і в стилі виготовлення: хрестиком. Поєднання білого, червоного, синього та чорного несе в собі глибокий архаїчний зміст. Багата вишивка традиційних мотивів не менш символічна. Орнаментальні квіти, як символ краси і молодості, вишито хрестиком на переді сукні.

При розробці сучасної сукні необхідно врахувати змінні параметри моди та оточуючого середовища, характер діяльності жінки, особливості конструктивно-технологічних рішень та художньо-конструктивних елементів, характеристику кольорової гамми та особливості вишивки костюму для жінок Західної України

Сукня має асиметричну довжину: перед виробу коротший – до колін, а спинка довша. Горловина сукні розширена і оброблена декоративною стрічкою; рукава короткі, мають форму «ліхтарики». Сукня прилеглого силуету із застібкою-блискавкою в середньому шві спинки. Виріб прикрашено народними орнаментами, які притаманні для Західної України. Сукня відрізна по лінії талії. Нижня частина сукні має невеликі зборки по лінії талії, орнаментальну вишивку по низу, асиметричну довжину. Нижня відрізна частина сукні побудована на основі конструкції спідниці «напівсонце». На рукавах застібки, у вигляді гудзиків та петель.

Відповідно до модних тенденцій для виготовлення сукні обрано легку лляну тканину світлих тонів без графічних оформлень. Кольорове рішення ниток, якими вишиті окремі ділянки сукні (перед, низ виробу, рукава, пояс та горловина) має різнобарвну гамму: червоних, синіх, жовтих, фіолетових. Художньо-колористичне оформлення окремих деталей сукні органічно вписується в загальний зовнішній вигляд виробу та відповідає напрямку моди [3].

Висновки. Здійснено систематизований аналіз найбільш типових та раціональних з точки зору художньо-композиційного оформлення конструктивних елементів народного одягу Західної України з метою виявлення шляхів, методів та методик їх застосування у проектуванні сучасного одягу. Проаналізовано і впроваджено ряд модифікованих складових елементів даного національного одягу, що дозволяє створити сучасну модель сукні для жінок, яка має відмінність у побудові конструкції, в новизні зовнішнього вигляду. Нова художня цінність та естетичний вигляд сукні несе той самий неповторний характер національного костюму Західної України.

Ключові слова. композиційно-конструктивний устрій, класичний стиль, процес проектування, система естетичних показників якості, український народний одяг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Культура і побут населення України: Навч. посібник / В. І. Наулко, Л. Ф. Артюр. – К.: Либідь, 1993. – 288с.
2. Український народний одяг в акварелях Ю. Глоговського. К., 1987. – 246 с.
3. Матейко К. І. Український народний одяг. К., 1977. – 113 с.